

Lokaal beleid en kleine antennes

Deze factsheet is bedoeld als hulpmiddel voor gemeenten, provincies en andere lokale overheden die vragen hebben over de Europese uitvoeringsverordening [Draadloze toegangspunten met klein bereik](#) die hoort bij artikel 57 van de Europese Telecomcode EU 2018/1972.

Het Antennebureau heeft dit overzicht zorgvuldig samengesteld, maar de verordeningstekst is leidend in combinatie met de aanstaande implementatie van de Telecommunicatiewet. U kunt geen rechten ontleen aan dit document. U mag de factsheet verspreiden of deels overnemen met bronvermelding. Neemt u informatie over? We waarderen een bericht. Vragen en opmerkingen zijn welkom via info@antennebureau.nl.

Versie 1.1 | augustus 2020

Antennebureau

Een small cell is omgevingsvergunningvrij, tenzij..

De Europese Commissie bepaalt dat overheden geen vergunningplicht mogen opleggen voor de plaatsing van draadloze toegangspunten met klein bereik. Voor deze kleine antennes gebruiken we in dit document de meer gangbare term *small cell*. In EU verordening 2020/1070 staan de kenmerken van een small cell die in elk geval (omgevings)vergunningvrij is. Dit geldt per 21 december 2020. N.B.: lidstaten zijn vrij om *minder* strenge regels te stellen bij de implementatie. Een vergunningplicht voor antenneplaatsing bij monumenten, in beschermde stads- of dorpsgezichten en bij natuurgebieden blijft onveranderd van toepassing, ook voor small cells.

Verplichte kenmerken *artikel 3 lid 1*

Een small cell is omgevingsvergunningvrij als deze:

- valt binnen installatieklasse E0, E2 of E10 én
- volledig is geïntegreerd in de draagconstructie óf
- het zichtbare deel is niet groter dan 30 liter in omvang. Voor *installatieklasse E10* gelden daarnaast eisen voor de plaatsingshoogte en plafondhoogte (indoor).

	Installatieklasse		
	E0	E2	E10
Maximaal vermogen (EIRP)	enkele milliwatt	≤ 2 watt	≤ 10 watt
Indoor minimale plafondhoogte	geen	geen	4 meter
Minimale plaatsingshoogte	geen	geen	2,20 meter
Maximum volume zichtbare delen	30 liter	30 liter	30 liter
Voorbeeld	Indoor hotspot	Indoor DAS-systeem	4G/5G small cell
Illustratie			

Tabel 1: Eisen voor small cells per installatieklasse

Omvang in volume

De afmetingen van een small cell zijn niet vastgelegd in lengtematen. De maximale omvang wordt uitgedrukt in volume. Een fictieve small cell van 40x30x25 cm heeft een volume van 30 liter.

Algemene eisen *(zie bijlage A en B van de verordening)*

- Bij plaatsing van meerdere small cells op één locatie bepaalt het totaal van de uitgezonden vermogens van de antennes de installatieklasse. [B.3]
- Worden er meerdere small cells geplaatst op één lantaarnpaal, reclamebord of bushalte? Dan geldt voor de zichtbare delen als geheel een maximum volume van 30 liter. [A.2]
- Bestaat de small cell uit afzonderlijke delen, bijvoorbeeld radio-unit, antenne en stroomvoorziening? De zichtbare delen mogen opgeteld het maximum van 30 liter niet overschrijden. [A.3]
- Plaatsing vereist geen structurele versterking van de draagconstructie. [A.5]
- Indoor zijn E10 small cells alleen toegestaan in grote binnenruimten met een plafondhoogte van ten minste 4 meter, zoals musea, stadions, congresscentra, luchthavens, metrostations, treinstations en winkelcentra. [B.2]
- De kenmerken gelden ongeacht de gebruikte frequenties of technologie, dus zowel voor 4G als 5G small cells.

Visuele eisen *(bijlage A.4)*

Een small cell:

- vormt een visueel geheel met de infrastructuur waarop het geplaatst is
- is qua omvang in verhouding tot de totale omvang van de draagconstructie
- heeft een coherente vorm
- heeft neutrale kleuren die passen bij of overgaan in de draagconstructie
- heeft verborgen kabels
- is visueel niet storend in combinatie met andere small cells in de omgeving

Informatieplicht *(artikel 3 lid 3)*

- Exploitanten van E2 of E10 small cells stellen de bevoegde autoriteiten binnen twee weken op de hoogte van de installatie en locatie daarvan. Dit wordt mogelijk via het Antenneregister.

Scenario voor actieve antennesystemen en small cells die buiten de verordening vallen

Actieve antennesystemen vallen buiten de verordening totdat meetstandaard EN 62232 is geüpdatet. Het gaat bijvoorbeeld om small cells die een individueel antennesignaal aanbieden (beamforming). Valt een small cell buiten de installatieklassen uit de verordening door een actief antennesysteem of hoger zendvermogen? Dan geldt de bestaande registratieplicht in het Antenneregister én de [bestaande regels](#) voor ruimtelijke ordening.

Besluit omgevingsrecht

Een antenne voor mobiele communicatie op straatmeubilair is vergunningsvrij als de antenne met de antenedrager, gemeten vanaf de voet, niet hoger is dan 0,5 meter (Bor Bijlage II, art. 2, onderdeel 15, onder b, sub 1). Is de antenne groter? Antennes tot 5 meter hoogte (inclusief drager) mogen geplaatst worden zonder omgevingsvergunning op een gebouw van minimaal 9 meter hoogte. Op straatlantaarns of andere lichtmasten, hoogspanningsmasten, wegportalen, reclamezuilen, windmolens en sirenemasten geldt een minimale plaatsingshoogte van 3 meter. Voor de volledigheid: deze regels uit het Besluit omgevingsrecht zijn dus ondergeschikt aan de Europese verordening en komen in beeld zodra een small cell buiten de verordening valt. Zie daarvoor ook het stroomschema op de volgende pagina.

Bescherming tegen elektromagnetische straling

Op publiek toegankelijke plekken mag de energie van antennesignalen niet te hoog zijn. Deze *veldsterkte* is afhankelijk van het uitgezonden vermogen en de afstand tot een small cell. Nederland hanteert de internationale ICNIRP-blootstellingslimieten die beschermen tegen elektromagnetische straling van antennes. De limieten gelden ongeacht de installatieklasse, het gebruik van actieve antennesystemen of het aantal antennes. De toegestane veldsterkte mag nooit worden overschreden.

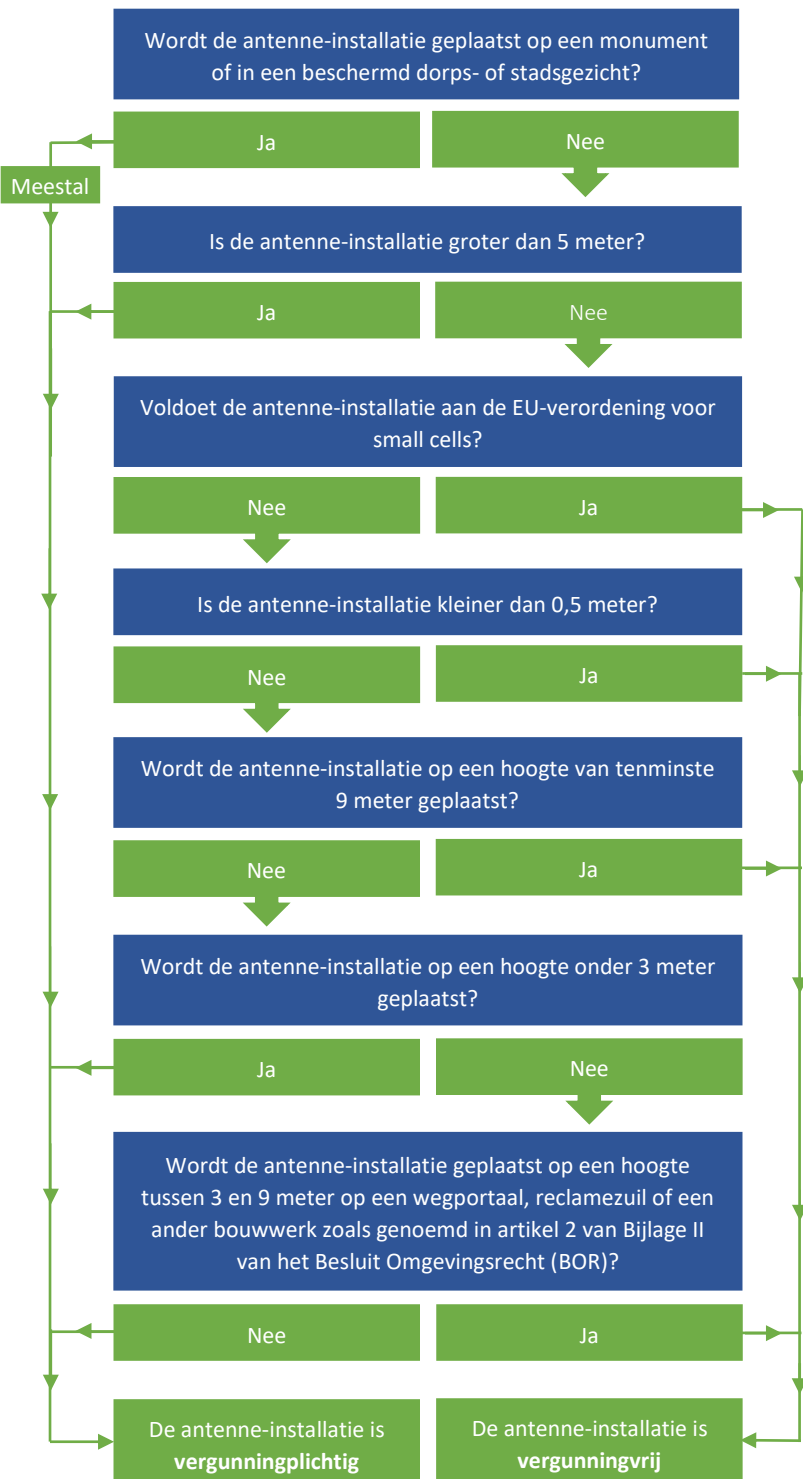
Toezicht en handhaving

- De gemeente is het bevoegd gezag voor de beoordeling of voldaan wordt aan de stedenbouwkundige en visuele eisen.
- Agentschap Telecom is het bevoegd gezag voor controle op blootstellingslimieten, installatieklasse en het naleven van de informatieplicht.

Wel of geen omgevingsvergunning voor een antenne-installatie

Voor small cells die niet aan de in de verordening gedefinieerde installatieklassen E0, E2 en E10 voldoen blijft de huidige regelgeving van kracht.

In onderstaand stroomschema kunt u zien wanneer antenne-installaties wel, en wanneer ze niet omgevingsvergunningplichtig zijn:

Medegebruik

Voor een small cell die voldoet aan de eigenschappen uit verordening EU 2020/1070 kan een breedbandaanbieder, provider of mastenbeheerder een verzoek indienen bij een lokale overheid voor medegebruik van publieke infrastructuur.

Een lokale overheid kan onder bepaalde omstandigheden colocatie en medegebruik van small cells opleggen. Dit wordt opgenomen in de Telecommunicatiewet. Zodra daarover meer duidelijkheid is, naar verwachting in het najaar van 2020, volgt een factsheet 'medegebruik van infrastructuur'.